

Иван КОНЕВ
Константин РОКОСОВСКИ
Александър ВАСИЛЕВСКИ

МАРШАЛ

Георгий Жуков

Спомени на съвременници

Издателство
 ПАРИТЕТ

РУСКИ КНИГИ НА БЪЛГАРСКИ ЕЗИК

СЪДЪРЖАНИЕ

УВОД	5
КРАТКА БИОГРАФИЯ	9
ГЕОРГИЙ ЖУКОВ	
<i>Из книгата „Спомени и размисли“</i>	31
Детство и юношество	31
На Курската дъга	67
ИВАН КОНЕВ. Жуков и Сталин	
<i>Из книгата „Записки на командващия фронта“</i>	105
В Ставката ¹	105
„Кой ще превземе Берлин?“	114
Жуков в немилост	135
КОНСТАНТИН РОКОСОВСКИ. Характерът на Жуков	
<i>Из книгата на К. К. Рокосовски „Воински дълг“</i>	149
Битката за Москва	149
Сталинградската битка	162
Варшава	169
В Германия	178
АЛЕКСАНДЪР ВАСИЛЕВСКИ. Пълководецът Жуков	
<i>Из книгата на „Дело на цял живот“</i>	193
Начело на Генералния щаб	193
1941 година	198
Сталинград	202
Днепър и Крим	225
Краят на войната	233
Представителите на Ставката	237
Званието пълководец	241
ПРИЛОЖЕНИЕ. Основни дати в живота и дейността	
на Георгий Жуков	245

¹ Ставка – название на руското главно командване през Първата и Втората световни войни. Терминът може да се отнася както за персонала, така и за мястото. – Б.пр.

УВОД

Маршал Георгий К. Жуков е забележителен военачалник в историята на Съветския съюз през XX век. Каквито и почете да му се оказват, те са недостатъчни за справедлива оценка на бойната му дейност. Но в последно време средствата за масова информация се опитват очернят заслугите му пред руския народ. Американски аналитици също твърдят, че Жуков е жесток и безразсъден командир.

Но е непростимо руснаците да забравят какво направи за тях легендарният пълководец.

Благодарение на талантливия стратег и тактик Жуков Съветската армия удържа три глобални победи, които повлияха не само на съветската, но и на световната история.

Първата победа на Жуков е в боевете с Японската армия на река **Халхин Гол** в Източна Монголия. В тези боеве Жуков гениално заобикаля позициите на противника от фланговете и в резултат на дръзката, но изключително технична маневра, съветските войски унищожават 50 хилядната японска войска, като губят около десет хиляди души. Японските генерали не успяват навреме да декодират замисъла на Жуков и получават жестокия урок, след което така и не предприемат никакви настъпателни или диверсионни действия срещу Съветския съюз от Изток, когато Германия го напада.

Пасивността на психически сломените японци предопределя втората съдбоносна за руснаците победа, удържана от Съветската армия, която разсейва мита за непобедимата армия на вермахта. Позорното за японците поражение при река **Халхин Гол** задълго парализира силите им. Това обърква всич-

ките планове на Хитлер, а на Жуков позволява да прехвърли сибирските полкове край Москва и да сломи настъплението на германските войски в решаващата битка за столицата.

Третата забележителна победа на Жуков се нарича „Лубянското сражение“. Това юнско събитие през 1953 г. се нарича още „Революцията на Жуков“, която той извършва безкръвно и почти сам.

След смъртта на Сталин единственият и пълен властелин на съветската държавна сигурност на Лубянка става Л. Берия, от когото се страхуват всички.

В навечерието на войната с Хитлер са „обезглавени“ въоръжените сили. Жуков и други офицери разбират, че предстои следващата кадрова чистка на офицерския състав, още по-безпощадна, отколкото по времето на Тухачевски. Цялото офицерство се тресе от страх, то може само да разчита на желязната дисциплина и вярата в своя командир.

Жуков започва да осъществява своя замисъл от момента, в който иска разрешение да прехвърли в Москва две танкови дивизии от Урал за участие в обикновени учения. Той получава разрешението.

Тези дивизии се превръщат в реална сила, която предстои да атакува Лубянския бастион, който според някои данни наброява около един милион души, със собствена артилерия, танкове и авиация.

С помощта на няколко офицери Жуков реализира плана си. Той огражда Москва с танкове и бронетранспортъри с мотива, че провежда учения, и изпраща малък отряд с военна техника и натоварена в нея пехота на Лубянка. Придвижването от Садовое колцо до площада на Лубянка е мълниеносно и много от участниците в събитието не могат да разберат, че участват в много важен исторически момент. Застрелвайки, според други източници арестувайки, Берия на заседанието в Кремъл, офицерите на Жуков завземат телеграфната центра-

ла в Кремъл, след което танковете и бронетранспортърите влизат в самото сърце на Лубянка, където хората на Берия, останали без лидера си, се оказват неспособни за съпротива. Щабът е завзет толкова тихо, че покоят на московчани не е смутен от нито един изстрел. „Лубянкият бастион“ е можел да издържи на нападението на тълпа, но не и на танкова атака, на което разчита Жуков.

Унищожаването на нейния център на Лубянка от танковете на Жуков повлече след себе си незабавното и неизбежно пълно разрушаване на тази власт и постепенното изтласкване на юдеите от целия административен апарат на страната.

„Лубянкият погром“ по своето „глобално“ значение стои по-високо от прочутото „Ледено побоище“ на княз Александър Невски, което разруши мечтата на тевтоните да разбият славяните, а Жуков уби не мечтата, а вече осъществилия се факт на поробване на цялото земно кълбо от ционистите.

По какъв начин в душите им се беше родила наистина inferналната „месианска“ ненавист към онези, които те смятат за представители на Русия.

Обяснението на това странно явление може да бъде само едно: обектът на „месианската“ ненавист и дръзнал да извърши някаква постъпка и нанесъл непоправима вреда на „месианската мисия“ на юдейския народ в него като цяло.

Тази мисия беше господство над света, завоювано с такъв труд от юдейския съвременен месия Берия и така жестоко и неочаквано погубено от руския мъж Жуков. Жуков извърши преврата еднолично, но неговата изумителна победа беше постигната само защото зад гърба му стояха милиони „руски шовинисти“.

Интересно е да се отбележи, че нито в родината му, нито вън от нея, никой и никога не е направил пълна оценка на бойната дейност на този изключителен пълководец, който няма равен на себе си в историята.

Ако в характера на Жуков имаше някакви „наполеоновски“ черти, такива имаше и Тухачевски, и той можеше, разбира се, да промени хода на историята. Имаше възможност за това, но той не я използва.

Новото „следбериевско“ съветско правителство, което беше задължено за своето съществуване само и изключително на Жуков, му се отплати с предателство, когато той беше свален от поста си по времето, когато пътуваше до Балканите. Това е пряко доказателство, че се страхуваха от него, и върхушката реши, за да бъде сигурна, да иземе оръжието от ръцете му, т.е. въоръжените сили на Съветския съюз, които той майсторски ръководеше. Сега името му тихо се изтрива от страниците на историята и на Запад, и на Изток.

Инферналният пламък на „месианската“ юдейска ненавист се стареа да изтрие името на Жуков от паметта на хората на Запад. На страниците на американския печат той нерядко се споменава като „жесток“ командир, който безразсъдно погва войниците си към минните полета. Едва ли Жуков като началник щаб на командващия всички въоръжени сили на Съветския съюз е имал възможност да се занимава с такива дребни детайли от операциите.

На Изток съветските историци често подменят името на Жуков с имената на подчинените му генерали и им приписват победите на Жуков.

След половин век, може да се предположи, че името на човека, който толкова радикално промени хода на историческите събития, ще се забрави и ще изчезне от страниците на историята, официално и завинаги. Но войниците, които щурмуваха Лубянка, громилите японците в Монголия и завзели Берлин, ще предадат точно на децата си легендата за съвременния „Георги Победоносец“, под чието началство са служили.

КРАТКА БИОГРАФИЯ

Георгий Константинович Жуков се родил на 1 декември 1896 година в село Стрелковка, Калужка област. Малко преди Първата световна война пристигнал в Москва и постъпил на работа в кожухарска работилница. В разгара на войната през 1915 година бил призван на военна служба и зачислен като редови войник в драгунски полк. За проявена храброст бил награден два пъти с Георгиевски кръст и произведен в унтерофицер.

1914 г.

След създаването на Червената армия постъпил доброволно в редиците ѝ и участвал в боевете срещу войските на Антон Деникин и отрядите на въстаналите селяни в Тамбовска област.

До края на живота си се гордял със своя първи орден Червено знаме, получен при потушаването на селското въстание. През Гражданската война Жуков изминал пътя от командир на кавалерийски взвод до командир на ескадрон. През 1919 година влязъл в партията на болшевиките.

През 1923-та станал командир на кавалерийски полк, а след това и на кавалерийска бригада.

През 1924 година бил изпратен на учение в Ленинград в наскоро създадената Висша кавалерийска школа. Впоследствие маршалът на Съветския съюз Баграмян си спомнял:

„Георгий Константинович Жуков се смяташе за един от най-способните сред слушателите в нашата група. Още тогава той се отличаваше не само с ярко изразените си волеви качества, но и с оригиналното си мислене. На занятията по тактика на конницата той неведнъж ни удивяваше с нещо неочаквано. Неговите решения винаги предизвикваха големи спорове и той умееше с неоспорима логика да отстоява възгледите си“.

Военното си образование Жуков завършил в курсовете за висшия началнически състав при академията на науките „М. В. Фрунзе“, които завършил през 1930 година. През първата половина на 30-те години той командвал дивизии и корпус.

На 1 юни 1939 година заместник-командващият Белоруския военен окръг и командир на дивизия Жуков бил извикан в Москва при наркома (народен комисар) на отбраната Ворошилов, който му съобщил, че се назначава за командващ 1-ва армейска група на съветските войски в Монголия. Войските се намирали там по молба на правителството на Чойбалсан за защита на Монголия от посегателствата на Япония. Още на 1 юни от страна на Съветския съюз било официално обявено, че „границата на Монголската народна република ние ще защитаваме като своя собствена“.

За първи път на Жуков били предоставени неограничени пълномощия при воденето на бойни действия. Заедно с него

в Монголия пристигнала и групата на слушателите във военната академия. Той възнамерявал да ги използва като своеобразен резерв за заместване на командирите, които не се справяли със задачите си. На Халхин Гол¹ той изпробвал и друга форма на въздействие върху подчинените си, станала впоследствие традиционна, – разстрел за неизпълнение на заповедите. С такива методи Жуков за кратък срок не само наложил дисциплина в армейската група, но и възпитал офицери, на които впоследствие можел да доверява всякаква работа. Те били решителни, твърди и можели да въздействат дори в извънредни обстоятелства. За кратък срок Жуков разработил плана на своята първа самостоятелна операция. Преди началото ѝ се обърнал към Сталин с предложение пръв да предприеме настъпление и получил съгласието му.

Настъплението се подготвяло в най-строга тайна и никой от подчинените на Жуков нямал представа за общия замисъл на командващия. Червеноармейците и по-голямата част от офицерите се готвели за отбрана, без да подозират, че ги чака преход на територията на противника. Жуков замислял обкръжение на 6-та японска армия. Войските в центъра трябвало да удържат японските войски, а ударните флангови групировки, без да влизат в продължителни боеве, да обходят огнищата на съпротива и да се съединят в тила на противника.

При подготовката на операцията Жуков вземал под внимание и най-малките детайли. Полевите летища били изнесени далече напред, което позволявало не само да се икономисва гориво, но и за кратки срокове да се снабдяват с боеприпаси. По-близо до предната линия били изнесени базите за снабдяване и полевите болници, което също позволявало да се

¹ Битката при Халхин Гол, водена в монголските степи между Съветския съюз, Монголия и Япония през 1939 г., завършва с категорична победа за съветската армия. – Бел. прев.

печели време при воденето на бойните действия. В хода на подготовката на настъплението Жуков забранил да се използва радиовръзка. Връзката се осъществявала чрез кабели и специални позивни.

Настъплението започнало на 15 август 1939 година. В 5 часа и 45 минути започнала авиационна и артилерийска подготовка, а след това – настъпление на танковите групировки. В хода на настъплението отбраната на противника била пробита, а след три денонощия японските войски били обкръжени и разгромени.

Победата при Халкин Гол може да се определи като предтеча на Сталинград. Тази победа донесла на Жуков слава, но тя в известна степен станала причина за бъдещите му неуспехи в предстоящата война с Германия. Жуков получил за победата при Халкин Гол званието Герой на Съветския съюз, чин армейски генерал и назначение на поста командващ Киевския особен военен окръг – най-мощния окръг в Съветския съюз. Към времето на завръщането на Жуков от Монголия се отнася и личното му запознанство със Сталин.

През 1940 година новият командващ получил първото поръчение на вожда – да подготви за Политбюро доклад на тема „Характерът на съвременната настъпателна операция“.

Било очевидно, че въпреки сключения пакт за ненападение между Германия и Съветския съюз, известен също като пакт Молотов – Рибентроп, именно Германия ще стане бъдещ противник на СССР в новата война. На 24 декември Жуков представил своя доклад. В основата на доклада били заложени изводите от победата на Халкин Гол, пренесени на Западния театър на военните действия, а също уроците от разгрома на Полша и Франция от германските войски. Жуков настоявал първият удар, нанесен по противника, да има такава сила, че след него да бъдат изведени от строя от една трета до половината от всичките му войски.

Г. Жуков – командващ армейската група на съветските войски на територията на Монголия. (1939 г.)